

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, NOVEMBER 20, 1969

STEV. LXVII — VOL. LXVII

Francija ima Vietnam v Čadski republiki

Francija se je postopno karprecej zapletla v državljansko vojno v Čadski republiki v Afriki.

PARIZ, Fr. — Francija nima sreče s svojimi bivšimi kolonijami v Afriki. Sredi Sudana je na primer ustanovila Čadsko republiko. Nova republika je dobila glavno mesto v Fort Lamy, bivši francoski vojaški postojanki ob Čadskem jezeru. Za predsednika je imenovan Tomballaye, ki se je učil poslov v javni upravi samo v francoski kolonialni upravni službi. Ta se za blagor prebivalstva ni nikoli doštati brigala.

Tomballaye je gledal, kako bi pobral vse davke, ki za revno prebivalstvo niso ravno majhni, kako bi pa ljudem pomagal na kulturnem, prosvetnem in gospodarskem polju, za to se ni veliko menil. Tako je stanje v državi prav tako, kot je bilo ob rojstvu republike. Ni nobene ideje, ki bi vezala črnce in Arabce, muslimane, kristjane in pogane. Večino imajo muslimani, toda uprava je v rokah črnih nemuslimanov, kar dela največ hude krvi. Dodajmo še razvit smisel za plemenski način življenja in si lahko predstavljamo, da dežela ni nikoli brez trenj med posameznimi pokrajinami. Pri tem je zelo redko naseljena in brez vsakih pravih prometnih zvez. Tako so plemena lahko v večjih bojih med seboj, pa jih centralna oblast ne more krotiti.

Krotiti jih tudi ne more francoska posadka, ki šteje med 2.500 in 3.000 vojakov. Ti najraje sedijo v Fort Lamy, dočim v deželi vlada nered in večna državljanska vojna. Sedaj so postali pozorni na te razmere nekateri levičarski poslanci v francoskem parlamentu in zahtevajo debato o Čadski republiki. Vlada je obljubila, da bo kmalu dala uvodno poročilo za debato. Šele takrat bodo prišla na dan dejstva, ki bodo osvetlile stanje z resnične strani. Debata seveda ne bo mogla rešiti problema, o tem so poznavalci stanja že sedaj prepričani.

L. B. Johnson naj pomaga

WASHINGTON, D.C. — Vodniki demokratske stranke so začeli pritiskati na bivšega predsednika J. B. Johnsona, naj bi prihodnje leto pomagal strankinim kongresnim kandidatom v volivnem boju. Pozivajo ga, naj bi sestavil načrt o svojih nastopih po raznih delih dežele.

Vietnamska vojna, ki jo je L. B. Johnson tako nesrečno in neuspešno vodil, ni več tako sporno vprašanje in bo nemara prihodnje leto tekom volivnega boja še manjše, v vseh ostalih vprašanjih naše dežele pa se bivašemu predsedniku ZDA ni treba odmikati pogledu javnosti.

Vremenski
prerok
pravi:

Mrzlo z naletavanjem snega. Najvišja temperatura okoli 28.

Novi grobovi

Edwin Panesky
V torek je nenadno umrl na svojem domu na 25150 Shoreview Ave. 53 let stari Edwin Panesky, vdovec po l. 1966 umrli ženi Mary, roj. Aser, oče Edwina in Mrs. Richard Rates, 4-krat stari oče, brat Geraldine Sietze, pok. Marthe, Nell Simpson, Jean Panesky, Lucille Kingsmill in Josephine Zintek. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 9.15, v cerkev sv. Viljema ob desetih, nato na Kalvarijo.

Ivo Zajc
Preteklo noč je umrl zadet od srčne kapi 67 let stari rojak Ivo Zajc na svojem domu v Kirtlandu, Ohio. Zapustil je ženo Marijo, sinova Edvarda in Borisa ter druge sorodnike. Podrobnosti bodo objavljene jutri.

Kina še vedno misli na možnost vojne z Rusi

HONG KONG. — Pogajanja med Kitajsko in Sovjetijo v Peipingu so že v drugem mesecu. Kako napredujejo, je komaj kaj slišati. Nič ne zahodu o tem nič točnega ne ve. Poročila iz Kitajske govore med tem svoj lasten jezik.

Potniki, ki prihajajo iz Kitajske, govorijo o nadaljevanju priprave za vojno. Prebivalce mest pozivajo, naj se oskrbe z rižem za slučaj posebne stiske, v industrijskih predmestjih kopljejo jarke in predore, tovarne dobivajo z betonom okrepjene strehe. Čete še vedno vozijo proti severni meji, tudi v daljni Sinkiang v osrčje Azije.

Poizvedovalni kofiček

Katarina Prelogar, Javorje, pošta Smartno pri Litiji, Slovenija-Yugoslavia poizveduje za sorodnika Charles Borina, katerega zadnji naslov je bil 364 2nd Ave. Bridgeville, Penna., USA. Če kdo ve zanj, je prošnja, da sporoči na sledeč naslov: Frank Rozina 827 W. Scott St., Milwaukee, Wis. 53204 USA.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Afriške države so se potegnile za Papuanec

Poročilo o glasovanju o njihovi pripadnosti hočejo najprej proučiti, nato šele o njem v ZN glasovati.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Na generalni skupščini ZN je prišlo na dnevni red poročilo o "plebiscitu" v Zahodnem Iranu, kjer se je poleti 1.025 od Indonezije odvisnih plemenskih poglavarjev v imenu 800.000 Papuanec odločilo za zedinjenje z Indonezijo. Administracija ZN je predlagala, da naj se poročilo odobri, s čemur bi bila usoda in bodočnost Papuncev zapečateni. Proti predlogu administracije so nastopile nekatere afriške države in zahtevale, da se debata o poročilu prekine in nadaljuje, ko bodo lahko preštudirale gradivo o tem problemu.

Povod za samostojni nastop afriških članic ZN je res izreden in zanimanja vreden. Agencija Reuter iz Londona poroča namreč da je indonezijska uprava v Zahodnem Iranu sklenila, vzeti domačim papuanskim družinam okoli 200.000 za šolo godnih otrok in jih poslati v indonezijske vzgojne zavode, odnosno izročiti "krušnim družinam v Indoneziji" v vzgojo. Tako nekako so pred stoletji nabirali Turki krščanske otroke na Balkanu in jih prevzajali v janičarje.

Neverjetno se zdi, da je administracija ZN, ki je o tem govorila kaj vedela, mogla mirne duše predlagati, da naj Papuanec "prevzame" Indonezija v upravo, ker so baje kulturno še preveč zaostali.

Nepismenost v ZDA pada

WASHINGTON, D.C. — Po zadnjih uradnih cenitvah je v ZDA povprečno le še 1.5% nepismenih med prebivalstvom starim nad 14 let. Še leta 1950 jih je bilo 2.6%. Najbolj se je položaj izboljšal med črnci, kjer je pismenost v zadnjih 18 letih padla od 10% na 4.5%. V istem času je nepismenost med belci v ZDA padla od 1.8% na 1.1%.

Povprečen Amerikaneec, star nad 25 let, je hodil vsaj 12 let v šolo, črn le 9.5.

Brandl računa z delnim umikom ameriških enot

BONN, Z. Nem. — Nemški kancler Willie Brandt ne verjame veliko v ameriško zagotovilo, da bodo ameriške sile ostale v Zahodni Nemčiji v okviru obrambnih načrtov NATO v sedanjih moči. Zaveda se, da je treba ta zagotovila smatrati le za začasna, dokler bo to možno in potrebno — v obeh ZDA.

V senatu ZDA je precejšnja skupina, ki misli, da ZDA lahko brez škode umaknejo del svojih oboroženih sil iz Evrope, ne da bi bistveno oslabilo obrambo NATO. Stojte na stališču, naj evropske članice dajo na razpolago več moštva, saj gre končno le za njihovo varnost.

Razgovori med ZDA in ZSSR v Helsinkih o omejitvi strateškega oboroževanja so napravili vtis, da je nevarnost vojne pustila in da zato veliki napor za narodno obrambo niso potrebni. Tak vtis vlada v vsej svobodni Evropi, odgovorni krogi v posameznih državah, posebno še v Bonnu, pa so le nekam negotovi in v skrbeh za bodočnost.

V Mehiki so priprave na predsedniške volitve

MEXICO CITY, Meh. — Šestletni režim predsednika Diaz Ordaza se bliža koncu, prihodnje poletje bodo predsedniške volitve. Vlada Institucionalna stranka, ki gospodari v deželi že 40 let in bo zaenkrat še naprej, je že sklicala svoj kongres, da izbere predsedniškega kandidata. To ji ni bilo težko, kajti strankino vodstvo, ki dejansko postavlja kandidate, se je že odločilo za državnega tajnika Alvarez.

Alvarez je imel na kongresu svoj prvi agitacijski govor, ki je v njem razvil svoj program. Sledil bo v bistvu politiki svojega prednika, doma in na tujem. Več zanimanja bo pa pokazal za socialno in kulturno politiko. Kongres je njegovo kandidaturu odobril. Alvarez bo porabil za agitacijo okoli 50 dni, kampanjo bo pa začel po novem letu. Politični opazovalci ne pričakujejo nobenih senzacionalnih dogodkov v predsedniški kampanji.

ASTRONAVTA CONRAD IN BEAN SE PRIPRAVLJATA NA ODLET Z LUNINIH TAL

Danes zjutraj ob 2.40 sta astronauta Charles Conrad in Alan L. Bean končala svoje raziskave na površini Lune in se vrnila v svoje vozilo Intrepid. Izvršila sta vse predvidene naloge in se sedaj pripravljata na odlet z Lune. Po načrtu se bosta dvignila z Lune ob 9.23 dopoldne in dosegla vesoljsko ladjo Yankee Clipper ob 1. popoldne. Vesoljska ladja bo nato krožila okoli Lune z vsemi tremi astronauti do jutri popoldne ob 3.43, ko bodo vžgali glavni motor in krenili nazaj proti Zemlji.

HOUSTON, Tex. — Vesoljska odprava Apollo 12 je včeraj potekala dalje po predvidenih načrtih in sporedu. Poveljnik odprave Charles Conrad je ob 6.40 zjutraj odprl vrata lunskega vozila Intrepid ter se spustil po lestvi na Lunino površino. Ko je stopil na Lunina tla ob 6.44 je vzkliknil: To je bil majhen (korak) za Neila, toda je dolg za mene! Pri tem je mislil na astronauta Armstronga, ki je v preteklemu juliju stopil kot prvi človek na Luno in pri tem dejal: To je kratek korak za človeka, pa velikanski za človeštvo.

Nekaj sekund po svojem izstopu je Conrad zagledal kakih 600 čevljev proč vesoljsko vozilo Surveyor 3, ki je pristalo na Luni pred dvema leti in pol. Conrad je nato nabral nekaj vzorcev Luninih tal in vse to podal Beanu. Ko je bilo to opravljeno, je stopil na Lunino površino tudi Bean. Barvna televizijska kamera, pritrjena na nogi Intrevida, je delitve v redu delovala. Ko jo je Bean tam vzel in jo prenesel na stojalo dalje od vesoljskega vozila, je okoli 7.20 prenehala delovati. Sodijo, da jo je obrnil proti Soncu in da je bila pri tem uničena "vidicon tube".

Astronavta sta po načrtu nadaljevala svoje opravilo. Postavila sta ameriško zastavo, pregledala lunsko vozilo in nato namestila naprave za vrsto preiskusov, ki bodo delovale na atomsko baterijo (plutonium 238) vsaj eno leto in o vsem poročale na Zemljo. Pri postavljanju te baterije sta imela nekaj težav, ki sta jih pa končno premagala.

Po dobrih treh urah hoje po Lunini površini sta se astronauta vrnila v lunsko vozilo, se tam okrepčala in počivala, pa se nato ob 11.01 sinoči podala na svoj drugi izlet po Lunini površini. Zopet prvi Conrad, 10 minut za njim pa Bean. Ogledala sta si šest ognjeniških žrel na nekako miljo dolgi krožni poti, napravila vrsto fotografskih posnetkov, si ogledala Surveyor 3 in vzela z njega nekaj delov, da jih poneseta nazaj na Zemljo.

Prav tako sta vzela s seboj tudi barvno televizijsko kamero, da bodo strokovnjaki dognali, zakaj je prav za prav odpovedala. Astronavta sta se vrnila ob 2.40 danes zjutraj s svojega izleta po Lunini površini potem, ko sta opravila vse postavljene naloge, in vstopila v lunsko vozilo Intrepid. Lunina površina v Oceanu viharjev, kjer sta pristala Conrad in Bean, je pokrita s precej debelejšo plastjo lunskega prahu, kot je ona v Morju tihote, kjer sta pristala astronauta Armstrong in Aldrin v preteklem juliju.

Danes ob 9.23 dopoldne bosta astronauta Conrad in Bean vžgala motor svojega lunskega vozila, se dvignila z Lunine površine in zakrožila okoli Lune, kjer se bosta popoldne okoli ene zručila z matično vesoljsko ladjo Yankee Clipper, v kateri ju pričakuje astronaut Richard F. Gordon. Conrad in Bean se bosta po združitvi obeh vesoljskih vozil podala iz Intrevida v Yankee Clipper in vzela s seboj vanj seveda tudi vse, kar sta vzela s seboj z Lunine površine. Intrepid bodo nato pognali proti Lunini površini, Yankee Clipper pa bo krožil okoli Lune še do jutri popoldne ob 3.43, ko bodo pognali glavni motor vesoljskega vozila in krenili na pot domov.

Slabo so se obnesli razni levičarski skrajneži. Člani odbora za moratorij v Vietnamu so na primer sedaj povedali, da jim je znana črnska levičarska organizacija Weatherman stavila predlog, naj ji "podarijo" \$20.000, pa bo dala mir pri nastopu preteklo soboto. Levičarski predlog je bil odbit. Nekaj se je moralo zatakati tudi v odnosih med komunističnim režimom v Hanoi in odborom za moratorij. Dosti je bilo govorjenja, pa tudi obetanja, da bo Hanoi objavil preko moratorija seznam ameriških vojakov, ki so v komunističnem ujetništvu, pa iz tega ni bilo nič. Levičarski voditelj Dielinger, ki je dobro zapisan v Hanoi, ni preteklo soboto objavil objavljenega spiska ujetnikov. Vodstvo moratorija je s tem računalo, saj bi bila objavljena prava senzacija, ki bi odtehtala vse druge sobotne dogodke.

vljanju te baterije sta imela nekaj težav, ki sta jih pa končno premagala.

Po dobrih treh urah hoje po Lunini površini sta se astronauta vrnila v lunsko vozilo, se tam okrepčala in počivala, pa se nato ob 11.01 sinoči podala na svoj drugi izlet po Lunini površini. Zopet prvi Conrad, 10 minut za njim pa Bean. Ogledala sta si šest ognjeniških žrel na nekako miljo dolgi krožni poti, napravila vrsto fotografskih posnetkov, si ogledala Surveyor 3 in vzela z njega nekaj delov, da jih poneseta nazaj na Zemljo.

Prav tako sta vzela s seboj tudi barvno televizijsko kamero, da bodo strokovnjaki dognali, zakaj je prav za prav odpovedala. Astronavta sta se vrnila ob 2.40 danes zjutraj s svojega izleta po Lunini površini potem, ko sta opravila vse postavljene naloge, in vstopila v lunsko vozilo Intrepid. Lunina površina v Oceanu viharjev, kjer sta pristala Conrad in Bean, je pokrita s precej debelejšo plastjo lunskega prahu, kot je ona v Morju tihote, kjer sta pristala astronauta Armstrong in Aldrin v preteklem juliju.

Danes ob 9.23 dopoldne bosta astronauta Conrad in Bean vžgala motor svojega lunskega vozila, se dvignila z Lunine površine in zakrožila okoli Lune, kjer se bosta popoldne okoli ene zručila z matično vesoljsko ladjo Yankee Clipper, v kateri ju pričakuje astronaut Richard F. Gordon. Conrad in Bean se bosta po združitvi obeh vesoljskih vozil podala iz Intrevida v Yankee Clipper in vzela s seboj vanj seveda tudi vse, kar sta vzela s seboj z Lunine površine. Intrepid bodo nato pognali proti Lunini površini, Yankee Clipper pa bo krožil okoli Lune še do jutri popoldne ob 3.43, ko bodo pognali glavni motor vesoljskega vozila in krenili na pot domov.

Gen. Van Minh predlaga referendum o zaupnici gen. Van Thieuju

SAIGON, J. Viet. — General Van Minh je v Južnem Vietnamu znana in ugledna osebnost. Je bil kratek čas predsednik republike, pa so ga drugi generali spodrinili. Je šel v begunstvo in se vrnil, ne pokaže se pa več na političnem odru. Sedaj je napravil izjemo: predlaga namreč neke vrste referendum, ki naj ugotovi, ali sedanji predsednik Van Thieu uživa zaupanje ali ne. Ako ga uživa, bi lahko začel kar naravnost pogajanja s Hanoi.

Tu se filozofija generala Van Minha jenja. Ne pove namreč, kaj naj se zgodi, ako referendum pokaže, da Van Thieu ne uživa zaupanja. Kaj pa potem? Vkljub tej "luknji" v Minhovih

Iz Clevelanda in okolice

Pogreb dr. M. Kreka— Pogreb pok. dr. Miha Kreka bo v soboto ob devetih dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Marije Vnebovzete ob osetih, nato na All Souls pokopališče. Na mrtvaškem odru bo od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zvečer danes in jutri.

K molitvi— Odbor Slovenske krščanske demokracije vabi vse člane in prijatelje k skupni molitvi za pokojnega predsednika dr. Miha Kreka v petek ob 8. uri zvečer v Grdinovem pogrebnem zavodu na Lakeshore Boulevardu.

Društvo SPB Cleveland vabi člane in prijatelje k skupni molitvi za pok. dr. Miha Kreka v petek ob osmih zvečer v Grdinovem pogrebnem zavodu na Lake Shore Blvd.

Člani Marijine legije so vabljeni nocoj ob sedmih v Grdinovem pogrebnem zavodu na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. dr. M. Kreka.

Pavcem in pevkom Korotana— Odbor zbora Korotan vabi pevce in pevke zbora jutri, v petek, zvečer ob 7. v šolsko dvorano fare Marije Vnebovzete.

Seja— Društvo Slovenski dom št. 6 ADZ ima jutri, v petek, ob osmih zvečer sejo v SDD na Recher Avenue.

Glavna seja— Moško društvo Carniola Tent 1288 T. M. ima svojo glavno letno sejo v nedeljo, 23. novembra, v SND na St. Clair Avenue, staro poslopje, ob 9.30 dopoldne. Vsi člani vabljene. Po seji bo na razpolago malo okrepčila.

Iz bolnice— Rojak Frank Strukelj, 6131 St. Clair Avenue, se je vrnil iz bolnice in se zahvaljuje za obiske in pozdrave, dr. M. Raku pa za vso izkazano pozornost pri zdravljenju.

Ugodno— V Norwood Appliance and Furniture na 6202 St. Clair Avenue imajo naprodaj ugodno MAGIC CHEF plinske štedilnike. Več v oglasu!

Zadušnica— Jutri ob osmih zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Avenue sv. maša za pok. Matthewa Leskovca ob 4. obletnici smrti.

Duhovščina se odmika demonstracijam proti vojevanju v Vietnamu

WASHINGTON, D.C. — Vodilni cerkveni krogi so prišli do prepričanja, da je najboljša, da se drže proč od demonstracij proti vojskovanju v Vietnamu, ker pri teh demonstracijah izstopajo bolj in bolj skrajne levičarske skupine, posebno pristaši kitajske zvrsti komunizma.

Duhovniki, ki so se priključili manifestacijam in demonstracijam za konec vojskovanja v Vietnamu iz krščanskega prepričanja in ljubezni do miru, so potegnili marsikoga za seboj. Počasi se zdi, da spoznavajo svojo napako. Čas za razčiščenje pojmov in stališč se je približal. Izvajanjih vlada v Saigonu za njegovo idejo precejšnje zanimanje.

Moratorijsko gibanje ne bo zamrlo preko zime

CLEVELAND, O. — Oktobrski nastopi moratorijskega odbora niso bili ravno učinkoviti in uspešni. Za organizatorje so na tihem pomenele razočaranja, ki so ga avtorji ideje tudi sramežljivo priznali. Skušnje pa, ki so jih pobudniki ideje o moratoriju nabrali v oktobru, so jim prav prišle v novembru. V novembru niso bili nastopi organizirani tako na široko, so bili omejeni največ na Washington in San Francisco. Pristaši moratorija niso torej razdružili svojih sil, zato so bile novembrske manifestacije bolj organizirane. Pokazale so tudi veliko požrtvovalnost mladine, ki je vneta za moratorij. Ni se ustrašila ne težav na potovanju, ne mraza, dežja, snega, manifestacij ponoči itd. To so znaki požrtvovalnosti, ki jo je treba priznati tudi takrat, kadar ne odobravamo ciljev gibanja, ki so jih izbrali voditelji z očitnim namenom, da koristijo s tem vietnamskim komunizmom.

Primeroma dober odmev novembrskih nastopov je dal vodstvu gibanja pobudo, da

bo tudi preko zime prirejela, če le mogoče, vsak mesec podobne nastope v javnosti. Seveda bodo v vsakem mesecu upoštevali vsakokratne razmere. V decembru vlada mraz, študentje so na počitnicah ali pa morajo študirati, mladina uživa božične počitnice. Vse to odsvetuje nastope v masah. Zato je vodstvo napravilo sklep, da bo organiziralo po deželi celo vrsto manjših manifestacij, ki naj bodo 12. in 13. decembra in na božični večer, 24. decembra. Božični večer bo namenjen agitaciji z letaki in gesli, ki naj bodo po možnosti v zvezi z božičnim razpoloženjem. Načrt za decembrske nastope dela odbor za moratorij v Vietnamu. Ne sodeluje pa pri tem "Mobe" — Novi odbor za mobilizacijo, da se konča vojna v Vietnamu. Ta odbor je organiziral novembrsko manifestacijo v Washingtonu in ima v načrtu, da organizira podobne demonstracije tudi po novem letu. Organizatorji šele sestavljajo podrobne programe.

Slabo so se obnesli razni levičarski skrajneži. Člani odbora za moratorij v Vietnamu so na primer sedaj povedali, da jim je znana črnska levičarska organizacija Weatherman stavila predlog, naj ji "podarijo" \$20.000, pa bo dala mir pri nastopu preteklo soboto. Levičarski predlog je bil odbit. Nekaj se je moralo zatakati tudi v odnosih med komunističnim režimom v Hanoi in odborom za moratorij. Dosti je bilo govorjenja, pa tudi obetanja, da bo Hanoi objavil preko moratorija seznam ameriških vojakov, ki so v komunističnem ujetništvu, pa iz tega ni bilo nič. Levičarski voditelj Dielinger, ki je dobro zapisan v Hanoi, ni preteklo soboto objavil objavljenega spiska ujetnikov. Vodstvo moratorija je s tem računalo, saj bi bila objavljena prava senzacija, ki bi odtehtala vse druge sobotne dogodke.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 224 Thurs., Nov. 20, 1969

Spor med republikansko stranko in televizijami

Z našimi televizijskimi mrežami ni nekaj v redu. To se je pokazalo že pri lanskoli volivni kampanji. Mreže so v prihodnji tekmi za senzacionalnimi novicami, ki jih pa ni vsak dan na izbiro posebno pri tako razvajanemu občinstvu, kot je ameriško, začele nabirati na prostem, največ na ulicah in trgih dogodke, ki so o njih mislile, da imajo posebno privlačno silo. Na političnem polju so take vrste pojavi v navadi le v časih napetih živcev, kot so demonstracije, manifestacije, pa tudi izgredi, pretepi, streljanja, požiganja, ropanja itd. Če tega ni, so pa tudi vseh vrst shodi na prostem dobri.

Filmanje poteka dogodkov ni navadno fotografiranje. Važno je nabiranje trenutkov, kdaj televizijski aparati začnejo snemati, kako snemajo in kdaj pretrgajo ali končajo snemanje. Še važnejši so komentarji, ki spremljajo televizijske slike. Naj skušajo biti še tako nepristranski, cilja nikdar ne dosežejo. Zmeraj bo nekdo nezadovoljen, ali s filmom ali s komentarjem. To stanje se da le deloma popraviti s tem, da različne televizije različno gledajo na dogodke in jih ocenjujejo po svoji lastni presoji. Tu se pa lahko začne nesreča.

Vse televizijske mreže lahko padejo pod isti splošni vpliv, pod nekaj, kar visi v zraku in se niti točno ne da dognati, kaj je. V tem slučaju se seveda poročila televizijskih mrež sicer razlikujejo med seboj v podrobnostih, v bistvu pa vendarle izvajajo iz dogodkov iste zaključke.

Pri nas se je na primer začelo oboževanje mladine pred 3-5 leti. Kar je prišlo iz mladih glav, iz mladih ust, vse je bilo simpatično pozdravljeno. Le redki so že takrat opozarjali, da v mladih glavah ni dosti izvirnih misli, zato pa dosti upravičenih pritožb, da je torej treba pritožbe pravilno oceniti, originalne misli pa dobro prešetati, da se ugotovi, odkod prihajajo. To spoznanje je hitro prodrlo v naše univerzitetno življenje, ni se pa povsod hitro uveljavilo. Zelo počasi je pa to pravilno stališče prodiralo v politično življenje. Politiki so namreč v mladih glavah videli najprvo veljave, ki jih je treba pridobiti zase in gledati skozi prste vsem njihovim "originalnim" mislim, načrtom in stališčem. Časopisje je nihalo senterja. Ozir na splošno razpoloženje naše javnosti je prisilil marsikateri časopis, da je bil napram valovanju med mladim rodom hudo popustljiv.

Vse to je zapeljalo tudi naše televizijske mreže, da so s simpatijami pozdravljale mladinske in mladostne akcije in jim v svojih oddajah odmerjale dosti časa in ugodne komentarje. Ko je nastopila doba nemirov in izgrediv na naših univerzah, so televizije kaj hitro zaplavale v simpatije do podvigov raznih študentovskih gibanj. Gibanja so uživala vso podporo televizije tudi takrat, ko se je jasno videlo, kdo je za gibanji in kakšni so cilji resničnih kolovodij. Delali bi televizijam krivico, ako bi jim očitali, da niso vsega tega tudi omenjale v svojih komentarjih, toda način, kako so to politiko izvajale, pa ni bil ravno priključen. Večina njihovih razlag je običajna v mnenju, da mladi rod dela sicer napake, da pa ni vredno, da bi si kdo delal skrb radi tega. Mlada leta bodo minula, v mladih glavah bo pa že življenje razbistrilo pojme in spravilo do veljave vsakdanjo stvarnost.

Zanimivo je bilo, kako so že takrat, na primer lansko pomlad, mnogi politiki kar očitno zagovarjali vse, kar so mladi levičarji počeli. To je dalo seveda mladim skrajnežem še več poguma do podvigov v javnosti, ki jih naši preprosti ljudje niso odobraval. Svoje simpatije do mladinskih gibanj so posebno radi poudarjali nekateri demokratiški politiki in s tem še bolj omajali že itak rahlo disciplino in povezanost v demokratiških vrstah.

Vse to je moralo voditi v lanska junaštva mladih levičarjev na demokratiški konvenciji v Chicagu in do razgrajanja zunaj konvencije. Televizije so pridno prenašale vse, kar so dobile pod lečo, svoje komentarje pa prikrojile razpoloženju med mladino. Da zunaj Chicaga živi še okoli 200 milijonov Američanov, ki morda mislijo drugače, to televizijam ni prišlo na misel. Zato so bile tudi one odgovorne, da so demonstracijam ob konvenciji začeli vsi pripisovati prevelik pomen. Kako velik je bil, ne vemo, vemo pa, da so po svoje pomagale k porazu demokratiškega kandidata Humphreya. To je bilo tisto, kar so voditelji takratnih demonstracij hoteli doseči.

Da bo slika popolna, naj še omenimo, da so si republikanci meli roke, ko so videli, kako dogodki v Chicagu podpirajo Nixonovo kandidaturo. Izgrede v Chicagu so pa obsojali le na koncu jezika.

Letos se jim to vrača. Tista mladina, ki je lani "grizla" demokrate, grize letos republikansko stranko. Televizija jo je še naprej v znamenju objektivnosti podpirala, kot je la-

ni delala v Chicagu. Vendar je letos nastala sprememba. Lani ni upal Johnson nastopiti proti mladim zakulisnim voditeljem in hujšakcem, ker je bil politično preslab. Letos so republikanci udarili; hočejo mlada levičarska gibanja spraviti na mesto, ki jim v ameriški družbi pripada. Mesta jim nihče ne odreka, ker pri nas vlada svoboda. Republikanci dobro vedo, da imajo levičarji največjo oporo v dobrohotnem podpiranju mladih skrajnežev po televizijskih mrežah. Zato so udarili po mrežah. Prvi se je oglašil podpredsednik S. T. Agnew, ki je znan po svojih brezobzirnih kritikah. Pretekli teden se je spravljal na televizijske mreže in jih hudo skritiziral. Agnew je politik, ki rad pretirava, toda v njegovih ugotavljanjih je tudi veliko resnice. Tega televizijske mreže niso mogle zanikati. To se je videlo že v odgovorih vodnikov treh vodilnih mrež. Odgovori so bili precej medli in so se sklicevali na načela, ki so že davno znana, ki so pa v naši deželi že doživela nešteto razlag. Odgovori niso bili prepričevalni.

Takoj nato so mreže ustavile prenašanje poteka novembrskega moratorija. Tako so iz ene skrajnosti padle v drugo. Saj bi lahko prenašale potek, toda izbirati bi morale značilne trenutke moratorijskih nastopov in jih objektivno komentirati. Morda bodo to kmalu spoznale, potem bo pa zopet mir v deželi.

Ce bodo pri tem vpoštevale staro resnico, da se človek preobije tudi dobrega kruha, jim to ne bo nič škodilo.

BESEDA IZ NARODA

Praznovanje desetletnice smrti škofa dr. G. Rožmana

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 16. novembra 1969, je minulo deset let, odkar je umrl v Clevelandu ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Ob tej prvi večji obletnici škofove smrti so priredile pod okriljem obeh clevelandskih slovenskih sobotnih šol clevelandске slovenske katoliške kulturne organizacije in ustanove posebno praznovanje, posvečeno škofovemu spominu.

Desetletnice smrti škofa dr. Gregorija Rožmana so se clevelandski rojaki spominjali dopoldne pri sv. maši ob pol enajstih v cerkvi sv. Vida, popoldne ob treh pa s posebno akademijo v vidovski župnijski šolski dvorani. Sv. maša je bila koncelebrirana. Somaševali so gg. Jože Maver, župnik v Bozemannu v Montani, Julij Slapšak, kaplan pri Sv. Vidu, in dr. Franč Blatnik, SDB, profesor na salezijanski strokovni srednji šoli v Patersonu, N.J. K tej sv. maši se je zbralo izredno dosti rojakov iz vseh delov Clevelanda, staroselencev in novonaselencev. Tako mogočne bogoslužne skupnosti Sv. Vid še ni doživel, kakor jo je pri tej sv. maši. Gospodu niso darovali samo duhovniki pri oltarju, marveč z njimi je bila tesno, živo združena vsa pri daritvi zbrana slovenska božja družina. Pri tej sv. maši so napravile prvi globok vtis na navzoče uvodne besede župnika Maverja, ki jih je povedal za uvod v skupno molitev Glorije, drugi nič manj močan vtis pa so napravile na vse zbrane posebne, nalašč za to sv. mašo sestavljene prošnje molitve po Veri.

Neizbrisen vtis na vse pa je napravil govor župnika Maverja. V njem je rekel o rajnkem škofu, da je bil mož globoke vere, trdnega upanja in goreče ljubezni. Te tri velike čednosti so ga spremljale odnoso usmerjale vse njegovo življenje. V veri je našel v najhujših časih narodovega življenja luč ne le zase, marveč tudi za vse, ki so mu bili izročeni v skrb. Iz škofove globoke vere je raslo njegovo veliko krščansko upanje, da Bog človeka, ki veruje v takšno upanje, nikoli ne razočara. Ko so bili na primer že tudi mnogi veliki ljudje v narodu obupavali, je škof Rožman še vedno neomajno upal, da pride čas, ko bo Bog vsa upanja starih, toda verujočih src izpolnil. Tudi v tistih bridkih dneh, ko so bili iz Vetrinja vrnjeni tisoči, je škof Rožman imel živo upanje, da bo ta žrtev po božji volji največji blagoslov za slovenski narod na tujem in v domovini. Iz svoje življenjske skušnje je vedel, da se upanja ne izpolnijo jutri ali pojutrišnjem, da jih Bog lahko leta in leta zateguje, nekoč pa pride hip, ko dozore. Ko pa človek po božji volji doseže več-

nost, bosta vera in upanje odpadli kakor krila, ostala pa bo le še ljubezen. To je škof povzročil, ko so mu doma stregli po življenju, ko so ga obsodili na 18 let ječe; poudarjal je ljubezen vseh 14 let v begunstvu in izseljenstvu. Iz te ljubezni je odpuščal tistim, ki so ga obsojali, ki so se mu izneverili, in vsem sovražnikom, ki so ga opljuvali doma in v tujini. Odpuščanje svojim sovražnikom je izrazil tiste krščanske ljubezni in popolnosti, katero nam je Kristus tik pred svojo smrtjo na križu zapustil v oporoko "Oče, odpusti jim..." To in takšno odpuščanje, ki se človeškemu srcu najbolj upira, pa je tisto, ki odpira vrata v srečno večnost. — Svoj govor je g. Maver zaključil s temile besedami, odnoso s tole prošnjo: "Sedaj pa prosim vse vas, da s škofom Gregorijem in posebno tudi z vsemi slovenskimi mučenci v večnosti ponižno in s iskrenim prepričanjem zmolimo Očenaš za vse, prav za vse v domovini in za vse, ki so raztreseni kjerkoli po svetu. S tem očitno in javno izpovejmo, da smo in da hočemo ostati kristjani po idealu škofa Rožmana!" Po teh besedah je vsa cerkev vstala in z duhovnikom zmolila Očenaš. To je bil veličasten trenutek, ki ga ni mogoče pozabiti. Bila je storjena obljuba, ki bo rajnkemu škofu gotovo najbolj ljuba, če jo bomo izpolnili.

Med sv. mašo je vsa cerkev sprejela sv. obhajilo, katero so delili vsi trije somaševalci. Vidovski cerkveni zbor je med sv. mašo pel najbolj izbrane pesmi. Silen vtis je naredila na vse mogočna himna "Povsod Boga!", katero je pela med obhajanjem vsa cerkev; nič manjši pa je bil vtis Marijine pesmi "Marija, skoz življenje vodi srečno znaš", ki jo je za zaključek sv. maše zapela vsa v cerkvi zbrana množica rojakin in rojakov. Premnogim so pri tem teklo solze po licih. Vse je bilo do dna srca ganjeno. — Nekaj posebnega so bile tudi spominske podobice Marije Pomagaj z Brezji, ki so bile razdeljene med v cerkvi navzoče. Ostale jim bodo v drag spomin do konca življenja. Med drugim tudi zaradi svojega značilnega napisu.

(Konec jutri)

Občni zbor SSK

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 23. novembra, bo imel SSK svoje vsakoletne volitve. Vršile se bodo ob pol petih popoldne na "Zelenih" kegljaških prostorih. Kegljanje sledi. Letos izgleda, da bo nekaj tekmovanja med kandidati, vsaj za višja mesta. Mlada in nova kri je polna navdušenja in načrtov za pri-

hodnjo sezono. Zato se lahko znajdejo kake starešine brez stolčkov v letu "matorijske" in mladinskega vmešavanja v zadeve nezmotljive generacije. Obilo jim uspeha!

Ceprav je kampanja v zadnjih urah, na kegljanje člani niso pozabili. Posebno ne Janez Ambrožič, ki je zaigral 207-548. S tem menda osebnim viškom je vodil Janez Mačke na prvo mesto lige. Pomedli so vse točke od Pivopivcev. Pastirji so se tudi vzpeli višje, ko je Tone Škrli zaigral 206 igro in Janez Krebelj 518 serijo v popolni zmagi nad Blejci.

Urarji in Zlahta so jim ostali blizu za petami, ko so dobili po pet in tri točke. Janez Štempihar je zaigral 197 igro, da je rešil dve točki za Štruklje. Piščanci (bivši Prav zanič) so pod vodstvom svoje vodnice Blažene Rihtar, ki je zaigrala 162 igro, premagali Pisane gobe za pet točk. To je bil višek te mlade sezone novooimenikov.

Gaber Zakelj je zaigral 204 igro, da je pripomogel Asom do petih točk od Golobov. Reveži, kateri niso več, so igrali dve seriji na teden. V soboto so premagali Benečane za vse točke s pomočjo 460 serije Frank Leona in 147 igre Silve Lončar. V nedeljo so skoraj nepremagljivo Zajčkom odnesli pet točk in še s tem vzpeli na šesto skupinsko mesto — in to z devetnajstega mesta. Meteorji so pa kar zavetrani v svoje ime. Ceprav imajo možnost višine, do sedaj drvi v nasprotno smer. Prepustili so Benečanom vseh sedem točk. Optimisti in Marostarji, ki so enakomerni v svoji moči, so si delili točke tri proti štirim. Pavle Košir je zaigral 208 igro za Marostarje. Navihanci so igrali s Koprivami in so jo kar dobro odnesli. Dobili so pet točk. Pepca Kamin je imela 146 igro za zmagovalce.

	Dobili	Izgubili
Mački	25	10
Pastirji	25	10
Urarji	23	12
Zlahta	23	12
Navihanci	22	13
Reveži	20	15
Benečani	20	15
Marostarji	20	15
Optimisti	18	17
Zajčki	18	17
Zivali	17	18
Pisane gobe	16	19
Golobi	16	19
Pivopivci	16	19
Štruklji	15	20
Asi	14	21
Koprive	13	22
Piščanci	13	22
Blejci	10	25
Meteorji	7	28

Na svidenje na občnem zboru!

Grabnar

Farni festival pri Mariji Vnebovzeli

CLEVELAND, O. — V borbi za vsakdanji kruhek me moj konjiček dvakrat dnevno pelje po Holmes Avenue skozi lepo slovensko naselbino mimo krasne cerkve Marije Vnebovzete. Prav pogosto me muči vprašanje: Kako dolgo bomo še tako v blagem miru živeli? Morda imajo drugi več korajže — mene je vedno strah pred črno poplavo.

V lepih dneh — posebno med počitnicami — pogosto vidimo na dvorišču med župniščem in cerkvio mladež. Drvi sem in tja, med njo pa se smeji naš župnik g. V. Tomc. Mlado življenje, up budočnosti! Meni je kar hudo in samemu sebi zamerim, da sem se postaral.

Takole od daleč, s ceste gledano, se v meni zavist porodi in mislim, da se našemu g. župniku lepo godi — kakor ptičku v kletki. Vsa poslopja so v dobrem stanju, cerkev je nova in nova je vse, kar k njej spada. Največ kar je treba narediti, je nadomestiti z novim, če se kak "svič" pokvari, pa kako svečo

Kdo je goljufal slovensko ljudstvo!

Komunisti so potem, ko so predvsem zedinjenje Slovenije, prevzeli v Sloveniji vso oblast, ki naj bi združila vse slovenske kraje v eni upravni enoti. Eden takih najbolj znamenitih tabarov je bil 17. maja 1869 v Vižmarjih pri Ljubljani. Zbralo se je okrog 30,000 slovenskih rodoljubov, ki so odločno in složno zahtevali Zedinjeno Slovenijo, slovensko univerzo, enakopravnost Slovencev v šolah in uradih ter samostojni gospodarski razvoj.

Shod je odprl dr. Costa, ki je prebral med številnimi pozdravnimi pismi in telegrami tudi brzojavki čeških voditeljev Palackega in Riegerja, kar je vzbudilo viharno odobravanje. Za predsednika tabora je bil izvoljen dr. Janez P. Bleiweis. V svojem govoru je poudarjal predvsem zahtevo po zedinjeni Sloveniji. V imenu Stajercev je govoril dr. Vošnjak, in v imenu goriških Slovencev dr. Tonkli. Med govorniki so bili še dr. Zarnik, dr. Razlag, Noll in drugi. Vižmarski tabor je bil ena najlepših manifestacij za pravice slovenskega naroda.

5. oktobra letos je bila v Vižmarjih zopet velika prireditev, kot spominska proslava na veličastni narodni tabor pred 100 leti. Slavnostni govornik je bil ob navzočnosti raznih komunističnih funkcionarjev, predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Krajgher. Vsak zgodovinar in vsak poznavalec slovenske preteklosti in razmer pred 100 leti bi njegove ugotovitve mogel poslušati samo s pomilovanjem. Krajgher je skušal namreč tabor v Vižmarjih pred 100 leti predstaviti nič manj kot predhodnika komunistične revolucije v Sloveniji med drugo svetovno vojno. Tudi je prikazoval vižmarski tabor kot protest kmečkih množic proti konservativnim voditeljem. Seveda je smatral za posebno primerno priložnost, da se je razgovoril o klerikalnih in liberalnih pravih, ki da so ogoljufali ljudske množice za svoja osnovna pričakovanja.

Škoda bi bilo zgubljati besede o bedasti Kraigherjevi trditvi, da je bil vižmarski tabor pred 100 leti predhodnik komunistične revolucije med Slovenici. Po tej trditvi naj bi npr. dr. Costa, dr. Bleiweis, dr. Vošnjak, dr. Tonkli in tudi Čeha Palacky in Rieger pripravljali že tedaj pot kriminalni OF.

Zgleda, da so komunistom problemi, ki jih tarejo, zamagljivi razum, ali pa so tako pokvarjeni, da se cinčno norčujejo tudi iz herojskih naporov slovenskega naroda za svobodo in pravice, ko so bili Slovenci zaničevani in vključeni v avstrijski jarem.

Le nekaj bi ugotovili še v zvezi s Krajgherjevo trditvijo, da so bile ljudske množice ogoljufane za svoja osnovna pričakovanja. Voditelji slovenskih množic na taborih in njihovi nasledniki so svoje obljube izpolnili: Zedinjeno Slovenijo, slovensko šolstvo, slovenski jezik v uradih, Slovensko univerzo, Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, in celo vrsto drugih ustanov. Naj bi Krajgher ali kdo njegovih vrstnikov našel priliko in povedal, če so bile v slovenski zgodovini kdaj slovenske množice zavestno in namerno tako varane, tako ogoljufane, tako ponižane in trpinčene, množično pobijane, kakor tedaj, ko so jim zavladali z goljufijo, prevaro in množico Krajgherji, Beblerji, Kardelji in njihova družba?

S. SI.

Eno tretjino močvirij

WASHINGTON, D.C. — Zgodovinarji trdijo, da je pred 300 leti bilo eno tretjino površine ZDA pokrite z močvirji.

LOJZIJ REMEC:

VELIKI PUNT

Obnavna proti puntarjem je vlekla skozi vso jesen in zimo. Najprej je komisija zaslišala pritožbe goriških kmetov proti Bandlu in grofom. Prihajali so od vseh strani, megalili pri svetem križu in angeliji, da jih je Bandel slevil vsa leta, odkar je pobiral kmete, prosili, naj se jim olajšajo bremena, ki so jim jih na čela vrh drugih naložili kruti, nezadržni graščaki.

A konec je bil po navadi ta, da je komisija dala tožitelju priložnost, da se izjavi. Poročnik goriški grad, dokler bi se ne premislili in izjavili, da je Bandel po pravici ravnal, da ni niti zamerja preveč izterjal in da jih je boljših in blagodušnejših gospodarjev, kakor so graščaki, zoper katere so se brez vzroka pun-

brezkončni kakor večnost so bili dnevi in noči v ječi... Najbolje je to občutil Ivan Gradnik. Ko je počasi okreval in se mu je globoka rana na glavi zacelila, so ga peljali iz svetle, prijazne sobe na gradu, kjer je bil v čas svoje bolezni, v globoko temnico, kjer je sijal le moten svetlobo svetlobe skozi visoko, zaoklepno okence. Ob mokrotni, mokri steni so bile v kamen vdelane verige, ki so mu jih deli nog rok in nog.

Če tako se je začelo zanj življenje, ko si je želel smrti, ki se mu je zdela kot mila, blaga smrteljska.

Dnevi so tekli počasi in enačeno kakor kalna voda. Vse je bilo tiho kakor v grobu, v polodni in zvečer so zaročala vrata in molčec, neprijeten ječar je prinesel borno kočo ali večerjo in vrč vode.

Zdali tovariši, ki je bil ob Gradniku, so bili njegovi spominjani. Dan na dan je mislil o preteklem življenju, vsak trenutek je na novo preživel v spominjenih, žalostnih mislih. Včasih se je zbudil nenadoma iz hudih sanj in se vprašal: "Kje sem? Kaj je z mano?"

Strmel je v črno temo, napeto poslušal — a vse je bilo tiho. Hotel se je dvigniti, a tedaj so zaročljale verige in krog rok in nog je začutil mrzlo, ostro bolečino... Bil je ujet, vkovan v verige in rešitve ni bilo več...

Kakor splašene ptice so mu bele misli domov v gore, kjer je bil v tiho in pokojno domače selo, kjer stoji rodna hiša Gradnikov. Bog ve, kaj misli sedaj siva, stara mamica, ali je v solzah zasopla in sanja, da je sin pri njej, ves srečen in zadovoljen, ali pa morda bedi in misli nanj, ki ga je imela nadvse rada na svetu; grenka žalost ji polje v srcu in ni je solze več v pekoče oči, ker je že vse izjokala v teh žalostnih dneh... Morda se upa in čaka, da ubeži iz ječe in se vrne vsaj za hip domov, preden odide v daljne, tuje kraje, kjer ga ne bodo več lovili vojaki in biriči...

Kako daleč je domača vas, kako daleč mamka in domača hiša!...

Gradnik jo je natanko videl. Nad zemljo plava lunin krajec in motna svetloba leži nad vasjo kakor prosojna jesenska megla.

Tiha in mrtva je domača hiša; vsa črna je, kakor da jo je žalost pokrila. Le okence v pritličju se motno bleščijo in na slammati strehi žare kapljice dežja, ki je bil padel zvečer...

Vse je tiho in zapuščeno krog hiše, le v hlevu je slišati enakomerno sopenje volov in smrčanje starega hlapca Petra.

Če potegne veter prek dolin in se zganejo oknice, dvigne Peter glavno in vpraša v polsnu: "Ali si ti, gospodar?"

In poslušaj, poslušaj, a vse je tiho...

Gradnikove misli so zapustile dom in objele Anico.

— Bog ve, kaj dela moje ubogo dekletko? — se je vprašal.

Morda bedi, sloni ob oknu in pretaka solze. Včasih se ozre v mračno noč in gleda po cesti, ki se zgublja kot siva črta v daljavi. Gleda in gleda, drhti v pričakovanju, da priroma po njej truden popotnik, da potrkva v pritličju na okno in poreče: "Pridi, Anica! Beživa od tukaj daleč, daleč proč v druge kraje, kjer bova srečna in zadovoljna."

Tako nemara premišljuje Anica, a ta, o katerem sanja, zdi huje brez spanja v temnici in v onemogli bridkosti in jezi stiska v mrzle verige vkovane roke...

"O, moj Bog, moj Bog, daj, da bi se že kmalu vse končalo!" je ječal Gradnik v takih nočeh brez spanja in zrl na trepetajočo zvezdico, ki jo je edino videl skozi okence svoje ječe...

Prešla je jesen, potokele je advent in minil je tudi božič; ni mogel od vse svoje velike sreče poslati ujetim puntarjem drugega pozdrava kakor zvonjenje v sveti noči, ki je klicalo ljudstvo k polnočnici in prišlo tudi kot odmev davnih, srečnih dni v temnice k jetnikom, ki so brez sna strmeli v temo in z mračnim srcem mislili na svoje drage...

Tudi Silvestrovo je odšlo in prišlo je novo leto 1714, a puntarski voditelji še niso prišli pred sodno komisijo, česar so si želeli in se bali.

Naposled je vendar prišel dan — nekako v sredi januarja je bilo — ko so se odprla železna vrata temnic; odklenili so jim težke verige in jim nadeli lažje. Nato so jih peljali na prosto, da bi jih odvedli pred sodnike, ki so bili v hiši kneza Portie v mestu.

Ko so se jetniki po dolgem času spet zagledali, so bili vsi ganjeni. Bili so spremenjeni, da se skoraj niso več spoznali. Obrazi so bili upadli in rumenkasti, roke slabe in tresoče se, noge so jim klecale v kolenih; vsi so bili upognjeni kakor devdesetletni stari.

Molče so si podali roke in v očeh so se jim zablašale solze. Prvi je spregovoril Kragulj. Dolgi beli lasje so se mu gibali v mrzli sapi, ki je pihala z gora čez Gorico, oči so zrle tako, kakor da so zamišljene v nedosežno, brezkončno daljo, kjer ni ne upanja ne življenja več, kjer se razpenja kot skrivnostni mrak večnost, ki je človek ne pozna, ampak le slutiti, kjer je izginilo in umrlo vse, kar spominja na zemljo in na veselje in žalost... Tih, skrivnostni je bil njegov glas, kakor bi mrlič spregovoril, ko je dejal: "Molite, prijatelji moji, kajti konec naših dni je prišel. Molite in delajte pokoro za svoje grehe!"

Vsi so povsili glave, le Munnih je pogledal okrog in dejal: "Za kake grehe?... Za pravico in resnico smo šli in zato nas je dala gosposka poloviti... Tudi če nas danes obsodijo na smrt — pred Bogom smo čisti!"

Kragulj je zaprl oči in dejal: "Ni tako, prijatelj moj... Še pravičnik greši sedemkrat na dan... Kaj pa mi, ki smo grešni, revni ljudje!..."

Munnih je nekaj zamrmral, drugi so pa molčali.

Gradnik je gledal sivo nebo, preko katerega so bežali oblaki proti severu. Kaj bi dal, da bi tudi on mogel z njim le za trenutek v lepo, blaženo prostost!

A vsi upi so bili zaman. Ob izhodih iz grada so stali strogi mušketirji in gledali temno in mrko v gručo jetnikov. Nikjer izhoda, nikjer rešitve!

(Dalje prihodnjič)

Joliet, Ill. — Takih krepkih "soldatov", kakor je bil nekoč pok. Martin Težak, ki je znal zavrisnati, da se je čulo po vsem našem hribu, je med nami vsako leto manj. Pred par desetletji še jih je pa bilo. Zivahni so bili, radi posečali društvene seje, na njih bili glasni o raznih načrtih za naša slovenska društva, jednote in zveze. Številna močna društva naše domače jednote KSKJ in drugih jednot in zvez so sadovi njihovih prizadevanj, na katere smo vsi ameriški Slovenci lahko ponosni. Na polju društev in jednot so se našli pinoriji in mlajši, ki jih zdaj lepo vodijo naprej, odlično uveljavljali kot dobri gospodarji. Društva in jednota pomagajo ljudem v slučajih bolezni in v smrtninami. In še več, tudi s posojili članom, ki si nabavljajo in ustanavljajo svoje domove. To šteje več kakor vsa druga politična gibanja in politične slave.

Naj dobra volja naših mlajših ne ugasne, ampak naj krepko vodi naprej in pospešuje želje po še širšem in večjem napredku na teh poljih.

Prav o tem sva se pred kratkim pogovarjala s sosedom Nickom, ki večkrat prideva skupaj. On ima vozilo, ki mu pravi "ševij". Nick pravi: "Tale moj konjiček je že 9 let star, pa še vedno dobro 'brca.'" S tem "konjičkom" se včasih peljeva po okolici našega mesta in včasih tudi še kam dalj. Hudo daleč se pa seveda ne upava, saj veste, če je na hrbtu dosti let, se človeku več ne ljubi na dolga potovanja. Zato "astronavt" z Nickom ne misliva postati. Svaraje na tleh, ker je bolj varno.

V začetku dopisa omenjam nekaj stare slovenske pionirje v naši naselbini, ki so delovali za društva in jednote. V tistih starih časih je bilo tudi naše mesto bolj ozko, kakor je zdaj. Vse tja do prve svetovne vojne so segale mestne meje malo tja čez naš hrib preko Nicholson ceste. Zdaj so se meje raztegnile v vse kraje. Vse okrog in okrog Joliet je zrastle zadnjih 60 let toliko hiš in raznih stavb, da bi tisti, ki Joliet niso videli kakih 60 let, mislili, da so prišli v kak "mali New York" in tamkajšnje "srenje" ali pa v kak "Los Angeles" tam ob Pacifiku. Pa ne samo to, s predmestji, ki tod nastajajo, bomo kmalu še Veliki Chicago prekosili. Kar resno to

poudarim. Kdor ne verjame, naj pride sem pogledat. Našel bo nova, lepa predmestja našega Joliet kot Crest Hill, Raynor Hills itd., eno je moderniješe od drugega. Povsod moderne "Plaza" trgovine, kakršnih morda še na Dunaju nimajo, da ne omenim pri tem stare Ribnice, kjer tudi beležijo mnogo vsestranskega napredka, kakor sem pred nedolгим čul tiste, ki so se tam mudili. Pa o vsem tem enkrat prihodnjič. Pa kaj naj omenjam toliko napredek sedanjih dni. Zato, ker so vredni tudi velikega priznanja. Vsak napredek zasluži priznanje. Tako tudi napredek našega mesta in njegove okolice.

Razlik med nekdanjimi časi in sedanjostjo je veliko. Vsak jin ne vidi, posebno ne mlajši, ki starih časov niso poznali. Bus jih še ni pripeljal na ta svet tiste čase in mnoge ne še dolgo za tem. Zato jim ni zameriti, kako gledajo na nekdanje čase. To je treba razumeti, pa gre.

Jaz se včasih spominjam, pa kaj pravim včasih, večkrat se spominjam, kako je bilo še v prvem desetletju tega stoletja tu v našem Jolietu. Za nas, ki smo drug za drugim prihajali čez morje iz tistih "časov starega kraja", je bilo nekaj, kakor da smo prišli v "obljubljeno deželo". V starem kraju so tiste čase živeli ljudje še kaj skromno vsakdanje življenje in so bili še srečni. To je, da niso bili vsaj pozimi bosi in lačni, da jim ni manjkalo vsaj soli in drugih malih skromnih potrebščin na kmetih v tistih časih, so se počutili kaj srečni. Marsikod niso imeli niti teh skromnih potrebščin. Taki, ki so prišli v Ameriko tista leta in so pred nje postavili krožnik juhe in mesa, so čutili, kakor da so prišli v paradiz. Yes, premnogi je tako čutil. Zakaj? Zato, v starem kraju tega ni imel, le morda ob kakih velikih praznikih, tu pa skoro vsak dan. Ha, nov svet je bil to za nas, pravcati paradiz. Taka se je nam v teh ozirih zdela Amerika.

Ali pa ceste in pota, kako so se od tedaj spremenile. Ko sem prišel pred 60 leti k Zajčkovi mamini na Bluff Street, je bila pot polna grap in kamenja. Gori na Broadway so vodile lesene stopnice. Zdaj je vse gladko, da le mestne meje malo tja čez naš hrib preko Nicholson ceste.

Zdaj so se meje raztegnile v vse kraje. Vse okrog in okrog Joliet je zrastle zadnjih 60 let toliko hiš in raznih stavb, da bi tisti, ki Joliet niso videli kakih 60 let, mislili, da so prišli v kak "mali New York" in tamkajšnje "srenje" ali pa v kak "Los Angeles" tam ob Pacifiku. Pa ne samo to, s predmestji, ki tod nastajajo, bomo kmalu še Veliki Chicago prekosili. Kar resno to

imaš mrzlo ali pa vročo vodo. V pečeh zdaj ni treba začenjati ogenj kakor tedaj pred leti, ne nositi drv in premoga od zunaj iz kakih lop pozimi, ko je zima tiščala živo srebro doli pod ničlo. Zdaj samo obrneš plinsko pipico, pa ti zagori plin, ali pa če pritisneš na gumb, ti električne ploščice ali grelni zvrtki dajo takoj potrebno vročino za kuhanje in gretje.

Kako se je vse spremenilo vsepovsod in pri vsem. Kako so nekoč delavci trpeli pri težkih delih. Zdaj je vsak delavec v primeri opravljanja dela s stroji in drugimi pripomočki pravi "gospod" z delavcem-trpinom v nekdanjih časih pri težkih delih. In plače tedaj pa sedaj, ter delovni čas? Hm, trpini so morali garati po tovarnah od 10 do 13 ur na dan za plače, ki niso bile višje kakor od 15 do 20 centov na uro. Malokje kaj višje. In plače zdaj? Zdaj že za najnižja dela plačujejo od \$2.50 tja do blizu \$4 na uro. Poklicni delavci pa imajo mnogo več.

Primerjanje razmer v prejšnjih časih s sedanjimi kaže na veliko izboljšanje. Zadovoljnosti se pa zdi, da je manj zdaj kakor nekdanj. Kje in v čem je krivda temu? Ko so pred nedolгим prav to vprašanje postavili pred nekega odličnega dušeslovca, je ta na to vprašanje takole odgovoril: "Kriva vsega tega je v ljudeh samih — na obeh straneh!"

Najbrž je kar res tako. Križ je le to, da ne ena ne druga stran tega ne prizna.

Citateljem iskren pozdrav in dosti dobre volje!

Tone s hriba

V pečeh zdaj ni treba začenjati ogenj kakor tedaj pred leti, ne nositi drv in premoga od zunaj iz kakih lop pozimi, ko je zima tiščala živo srebro doli pod ničlo. Zdaj samo obrneš plinsko pipico, pa ti zagori plin, ali pa če pritisneš na gumb, ti električne ploščice ali grelni zvrtki dajo takoj potrebno vročino za kuhanje in gretje.

Kako se je vse spremenilo vsepovsod in pri vsem. Kako so nekoč delavci trpeli pri težkih delih. Zdaj je vsak delavec v primeri opravljanja dela s stroji in drugimi pripomočki pravi "gospod" z delavcem-trpinom v nekdanjih časih pri težkih delih. In plače tedaj pa sedaj, ter delovni čas? Hm, trpini so morali garati po tovarnah od 10 do 13 ur na dan za plače, ki niso bile višje kakor od 15 do 20 centov na uro. Malokje kaj višje. In plače zdaj? Zdaj že za najnižja dela plačujejo od \$2.50 tja do blizu \$4 na uro. Poklicni delavci pa imajo mnogo več.

Primerjanje razmer v prejšnjih časih s sedanjimi kaže na veliko izboljšanje. Zadovoljnosti se pa zdi, da je manj zdaj kakor nekdanj. Kje in v čem je krivda temu? Ko so pred nedolгим prav to vprašanje postavili pred nekega odličnega dušeslovca, je ta na to vprašanje takole odgovoril: "Kriva vsega tega je v ljudeh samih — na obeh straneh!"

Najbrž je kar res tako. Križ je le to, da ne ena ne druga stran tega ne prizna.

Citateljem iskren pozdrav in dosti dobre volje!

Tone s hriba

Diplomalje Evrope si belijo glave radi varnosine pogodbe

BONN, Nem. — Ideja, da je Srednji Evropi potrebna splošna pogodba o evropski varnosti, je stara, simpatij do nje pa ni nikoli manjkalo na obeh straneh železne zaves. Je pa podobna političnemu štedilniku, kamor bi rada vsaka država, celo Jugoslavija, pristavila svoj političen lonček. Prav v tem je slabost

Help Wanted Male & Female

BANK

Experienced or we will train people for the following positions:

N.C.R. Operator
Teller
Clerical
Custodian

Apply 1021 Euclid Ave., Personnel Dept., 6th Floor.

The Cleveland Trust Company

Equal Opportunity Employer

ideje. Nihče še ni namreč našel pota, kako naj bi se ideja uresničila.

Vsaka država v Evropi bi rada videla, da vse druge pristanejo na njeno pot. Seveda bodo o tem odločevale le velike države, kot so Sovjetska zveza, Nemčija, Anglija, morda tudi Francija. Zato so male evropske države ob Donavi veliko bolj zainteresirane na njej, ker upajo, da jih po pogodba varovala tako pred morebitno nemško maščevalnostjo kot pred sovjetsko pohlepnostjo.

Zanimanje za idejo je sedaj podžgala konferenca v Helsinkih. V Evropi mislijo namreč, da bosta v Helsinkih gledali Amerika in Sovjetska zveza le na svoje koristi. Sovjetska zveza bo kolikor toliko varovala tudi interese svojih satelitov, koliko se bo pa Amerika brigala za za-ahodno Evropo, je pa vprašanje; morda še za Anglijo, Francijo in Nemčijo, veliko manj pa za ostale evropske države, ki bodo pač morale iskati svoje pribežališče v NATO.

Vse to je treba omeniti radi tega, ker je začela krožiti po Evropi že cela kopa novic, kako naj bo sestavljena pogodba za evropsko varnost. Povod za novice so praviloma le pobožne želje posameznih vlad, ki pomenijo kaj malo stvarnosti.

Papeža skrbi prehrana sveta

RIM, It. — V Rimu zaseda 15. konferenca Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo. Sv. oče je imel preteklo nedeljo za delegate posebno sv. mašo v baziliki sv. Petra. Med sv. mašo se je v svoji pridigi vrnil na svojo staro idejo, ki jo je označil že pred 5 leti na svojem obisku v Indiji, pozneje pa v svoji okrožnici "Napredek narodov" 1. 1967: k vprašanju prehrane sveta in proizvodnje deželnih pridelkov. Znova je zagrabil to vprašanje s strani dohodkov.

Svet troši neizmerno veliko svojih dohodkov za prazne stvari, za luksuz, za zabavo. Ako bi bi rada vsaka država, celo Jugoslavija, pristavila svoj političen lonček. Prav v tem je slabost

nila morda najbolj temna pega današnjih časov: lakota. Papež je ponovno svetoval, naj bi vsaka država prispevala majhen del svojega narodnega dohodka v mednarodni fond za prehrano lačnih po vsem svetu. Pozval je navzoče, naj se posvetijo tudi tej nalogi. Naj se ne bojijo začetnih neuspehov, s časom in božjo pomočjo bodo polagoma čisto gotovo dosegli svoj cilj.

Podoben oklic je sv. oče naslovil tudi na romarje, ki so se kot vsako nedeljo zbrali na trgu sv. Petra, da poslušajo papežev stalni nedeljski nagovor.

Bajonetov ne dajo

FT. MONROE, Va. — Poveljstvo kontinentalne armade je hotelo odpraviti za armadno pehoto bajonete, ker da jih vojaki v boju ne rabijo. Oficirji so se oglasili proti temu s trditvijo, da je bajonet le orožje, ki daje vojaku nekako zagotovilo, če že vse drugo propade.

Priznavajo med tem, da bajoneti v bojih v Vietnamu niso skoraj nikdar prišli v poštev.

Zenske dobijo delo

Čistilka

Iščemo žensko za čiščenje v restavrantu v bližini W. 117 St., in Clifton Blvd.

CAVOLI RESTAURANT

237-7502

(224)

Female Help

Live in, fine housework job for proper girl; modern home with private room & TV. Shaker Rapid, other help. Top salary. Must speak English. 991-2828.

— (225)

Delo za žensko

Išče se ženska za lahko hišno delo, ter za družbo starejši ženski, ki se nahaja na južni strani Clevelanda. Kličite 481-1101 od 9.30 dop. do 4. pop. (225)

Delo za moške & ženske

Službo dobe

Tovarniški delavci, odlična plača, obrobne koristi, pokojninski načrt in bonus. Uradnice — tipkarice, odlična plača, več obrobnih koristi, pokojninski načrt in bonus.

CLEVELAND RANGE CO.

971 E. 63 St. (224)

MALI OGLASI

Stanovanje išče

Starejša slovenska dvojica išče 4-sobno stanovanje zgoraj, čisto in mirno, v bližnji okolici Sv. Vida. Kličite 431-0628. (x)

Cherokee Ave. — E. 185 St.

Naprodaj je 3-sobna hiša, 1 spalnica, klet, 2 garaži. Kličite za sestanek.

STREKAL REALTY

692-1020 481-1100

(225)

Sobo išče

Moški išče opremljeno ali neopremljeno spalnico s privatno kopalnico ali vsaj prho, v okolici Sv. Vida. Kličite 391-9453. — (224)

Garažo išče

Slovenska družina išče garažo v svetovidski okolici, od 60 do 74 ceste. Kličite: 381-5841. (225)

ADDISON Rd, near ST. CLAIR

Two family 5/5 with 3-car garage. Bargain for \$8,000.00. Call John Lorenz.

MAINLINE REALTY

431-8182 221-9381

Hiša v najem

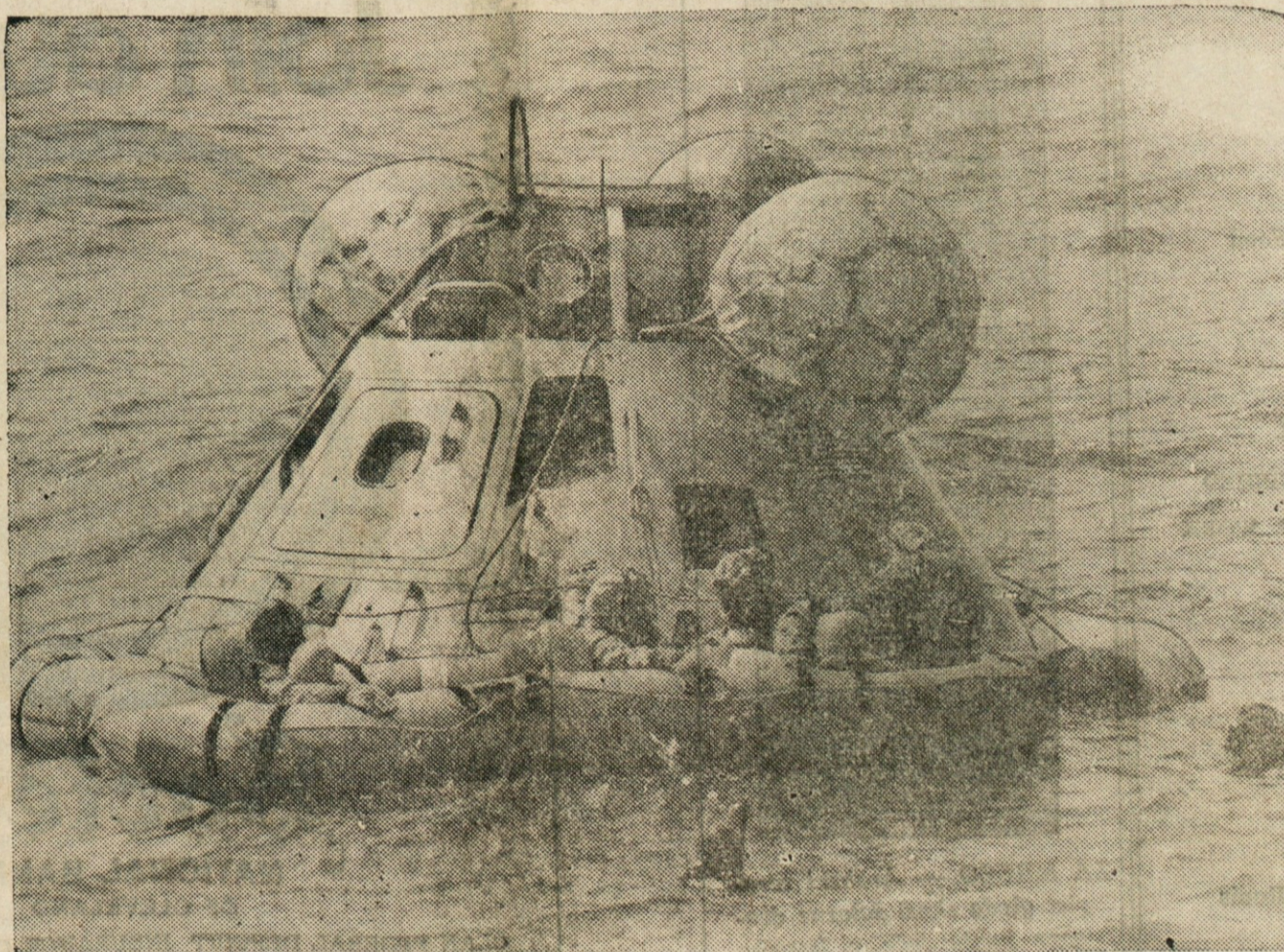
Enodružinska, popolnoma opremljena, 2 spalnici spodaj, garaža. V slovenski okolici. Kličite 361-2807. (14,20,21 nov)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

15425 Waterloo Rd. IV 1-2371

TOKRAT SE ZA VAJO — Slika kaže posnetek posadke Apollo 12 pri vaji v pristajanju na morju po povratku z izleta na Luno.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Iztok je odšel pred šotor. Pred njim so se nabrali veljaki in starešine. Svarunič jim je razodel zahtevo Alanke. Spočetka je zamrmrala nejevoljna gruča. Ali končni ukrep je bil, da so zaupali Iztoku polno oblast.

Vrnili se je v šotor.

"Govori o Ljubinici! Pripoveduj o Tunjušu in zahtevaj nagrade!"

"Prisezi na bogove in na ognjišče očetno, da me ne prevariš. Prisegla sem ti tudi jaz!"

"Prisežem!"

"Za skrivnost, katero ti povem o Ljubinici in Tunjušu, zahtevam svobodo: daš mi dva konja, enega za ježo, enega za tovor in me odpustiš, da grem, kamor hočem. Storiš to?"

"Prisegel sem!"

"Sedi in poslušaj. Tvoja sestra je ovražila mojega orla, zaljubil jo je in jo otel. Se tisto noč so pa prišli sli iz Bizanca, da mora Tunjuš do Upravde. Sel je. Ljubina je jokala, kakor joka grlica v dobri. Pekle so me solze te mehke ovčice in jaz sem ji pomogla, da je utekla. Zakaj od žalosti bi ji bile iztekle oči in zvenila bi bila kakor utrgani jaglec. Sedaj veš vse. Ali je dossegla svoj rod, ne vem. Sli je svobodna od tod in je izvolila rajši smrt sredi stepe kakor življenje ob Tunjušu. In tako volim jaz sedaj svobodo in tudi smrt sredi planjave rajši kakor sužnost!"

"Kam je krenila, na jug ali na sever? Povej! Ti si jo zavedla, ker ji ni znana pot! Sli je v smrt!"

"Sli je v svobodo! Zelela jo je in jaz sem ji jo dala. Daj jo tudi ti meni!"

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WINDSDALE — 4 yr. old. cust. bld., 4 bdrm. brk. Colonial Lge. kit., bld-ins. Plenty closets, 1½ baths, form. din. rm. firepl. w-w crptg, drapes, full bsmt. Lge lot. Cement circle dr. Western Springs sch. dist. Low \$40s. 325-3342. (224)

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

WORK AT YOUR OWN CONVENIENCE. Bring glamour into your life and others. We will train you in the art of applying and selling a new and exciting professional makeup. Phone for interview day or evening. Comm. 337-0764 OR 747-2907 (226)

FEMALE HELP

HELP WANTED

LADIES

(AGE IS NO PROBLEM)

NEEDED IMMEDIATELY

For light line work in our modern NEW Food Processing Plant.

DAY SHIFT — 7:30 A.M. - 4:00 P.M.

HOUSEWIVES SPECIAL SHIFTS

9 A.M. — 3 P.M. OR 5:30 P.M. — 11:30 P.M.

WE WILL TRAIN

UNIFORMS FURNISHED

EXCELLENT BENEFITS

MUSIC WHILE YOU WORK

Apply in person 9 a.m. - 5 p.m.

Monday through Friday

Saturday 9 a.m. - 1 p.m.

POLO
FOOD PRODUCTS CO.

601 E. Algonquin Rd.

Schaumburg, Illinois

½ mile west of Meacham Rd. on Route 62

(225)

Ko je na večer ob ognjih divjal raj vinjenih Slovenov, je Iztok sklical veljake in starešine v vojni posvet. Treba se je bilo hitro odločiti, ali se vrnejo domov, ali sklenejo pohod po Meziji vsaj do Hema. Ker so bili vsi zmage pijani, so sklenili soglasno, da udarijo v dežel Upravde in se poplačajo vsaj nekoliko za Hilbudijeve udarce. Iztok in Rado sta se veselila tega navdušenja. Rado je koprnel po boju, da bi sprostil srčno bolečino in žalost za Ljubinico okopal v krvi. Upal je tudi, da jo dobi v kakem selu kot dekle, siroto, zaslužnjeno od bizantinskih naseljenikov.

Te nade Iztok ni imel. Edini žarek upanja mu je bil Radovan. On lahko potuje svobodno, ukani kot godec kogar koli. Gotovo je tudi dodobra zvedel od Alanke, kam je krenila Ljubina. In obrnila se je brez dvoma proti jugu. Sicer bi bili godca srečali, ko so šli nad Hune. Če je še živa, če ni zapadla kot plen divji zveri, jo izsledil Radovan, ki pozna vsa pota, vsa sela, vso pokrajino.

Toda za pohod je bil Iztok takisto navdušen. Prepričan je bil, da na hujši odpor ne naleti nikjer. Ponosen je bil, da je strl Hune, izborne vojake, dasi so mu konjico skoraj zdesetnili. Ali te vrzeli je lahko nadomestil s hunske konji in z mladi, ki so drage volje oblekli oklepe padlih Slovenov.

Po vojnem svetu je poprosil veljake, naj prigrvarjajo narodu na počitek. Razvrstil je tudi straže ob vhodu in po grebenih holmov. Kljub vabljenju starešin se tolpa ni pomirila. Celo modre veljake je potegnil s seboj val slave in noč je ginila brez pokoja.

Iztok in Rado sta sama ždela ob svitu majhnega ognja. Ležala sta vznak na zemlji, brez besede, brez spanca na trudnih očeh. Nad njima se je bočilo zvezdnato nebo, po dolini se je razlegal krič in hrup, njune misli so tiho in hrepenče iskale Irene in Ljubine.

V jutro so plen natovorili na konje in sužnje vzporedili v sredo. Nato so nasekali velikanske grmade, položili nanje trupla mrtvih Slovenov in jih zažgali. Ob grmadah so stali oboroženi bojovníki in izlivali in metali obete bogovom. Ko so grmade pojemale, se je dvignila vsa vojska iz soteske.

Ranjeni so gnali plen in ujete Hune k Donavi, da bi jih takoj

odvedli v gradišče. Vojska pa je krenila na jugozapad.

Ze drugi dan je navalil ta hudournik na majhno selo. Pogazil je vse, kar se mu je uprlo, oropal vsako kočo, zajel govedo in ovce, povezal s konopci ujetnike in se drevil dalje, ko je zapalil selišče.

Groza je hodila pred njimi, jok jih je spremljal, za njimi se je valil dim iz selišč in jate vranov so krakajoč sledile vojsko Slovenov, ki se je krvavo maščevala za bele kosti svojih bratov, padlih pod Hilbudijevim mečem.

OSEMNAJSTO POGlavJE

Kar je Alanka povedala Iztoku o Ljubinici, se je bilo resnično zgodilo. Ljubina je utekla iz hunskega taborišča. Pomagala ji je Alanka.

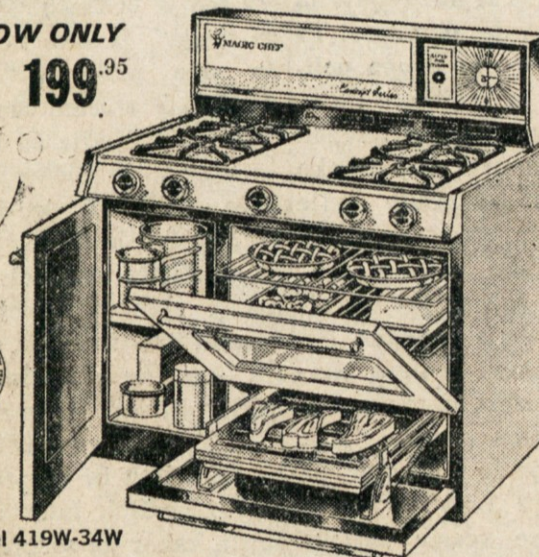
Ko se je bila ugrabljen Ljubina prebudila v jutro iz nezavestne omotice, se je dvignila na ležišču in motrila s široko razprtimi očmi blešč Tunjuševa šotora. Vse neznano, vse tuje in krog in krog mir in tihota. Iz zaves, kjer je žarelo zlato, je sopel čuden, neznan vonj, ki ji je obdajal sence kakor z dehtečimi sanjami. Zamižala je, si pomela oči in se vnovič ozrla po šotoru. Nad njeno glavo ji je viselo drago orožje, kakršnega ni videla pri Slovenih. Obšlo jo je še samo za hip, kakor bi sanjala, nato jo je stresla groza. Izmed orožja, izpod lepe čepke se ji je zazdelo, da je rezal vanjo široki Tunjušev obraz. Sanje so ginile, grozna resnica ji je stisnila nadržje, ob ledjih je še čutila trdo, široko dlan, ki jo je prižemala k sebi. Kolena so vztrepetala, stisnila se je v gube, zakrila obraz in zaplakala.

COOKING IS FUN

WITH A NEW

MAGIC CHEF[®] GAS RANGE

NOW ONLY
199.⁹⁵

Model 419W-34W

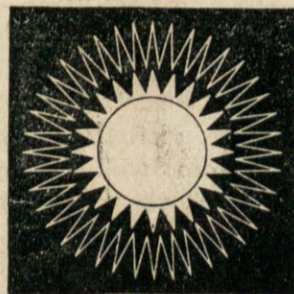
36" Full Size

COOK TOP — Lift-up, removable cook top • Continuous-type grates • Color coded control knobs • High Performance Uni-Burners • Clock with 1-hour timer.

OVEN — Lo-Temp control • Chrome plated, non-tilt racks • Removable door seals • Sealed window and light • Removable oven dgr.

BROILER — Roll-out smokeless broiler • Two-piece broiler pan.

PLUS — Storage compartment • Four leg levelers.

start cooking with sunshine on a modern
gas range

- flame-kissed flavor
- pinpoint control
- burner-with-a-brain

EASY MONTHLY PAYMENTS

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK & SONS

Tedaj se je hitro odgrnila zavesa, sam Balambak je klečal v šotoru pred njo in jo ogovoril: "Ne jokaj, kraljica!" Ljubina je odmaknila roke in se ozrla s plahim pogledom na Balambaka. Njegov hunski obraz, zaviti čop las, počnela

polt je vplivala nanjo z grozo. Sključila se je še tesneje na preprogi, zakrila obraz in zaihtela vnovič glasneje in bolešno, kakor bi umirala nežna žrtve pod pestjo divjakovo.

(Dalje prihodnjik)

NOVI LASTNIK

BERNETICH QUALITY MEATS

654 E. 185 St. 481-0826

Osebn izbrani SVEZI PURANI, DOMACE RIZEVE, IN, KRVAVE KLOBASE, ZELODEC in MESENE KLOBASE, nekdanj DOMACA KASA, AJDOVA MOKA, KORUZNA MOKA, najboljši STROCJI FIZOL

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0582

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

PRESKUSITI GA JE TREBA — Pri britanskem vojnem letalstvu imajo zaposlene ženske pri popravljanju in pakiranju padal. Ena od njih se je odločila, da padalo sama preskusi. Na sliki jo vidimo, ko varno plava z njim proti zemlji, ko je odskočila iz pritrjenega balona.

Join our Christmas Club

PRIDRUŽITE SE NAŠEMU BOŽIČNEMU KLUBU

Sprejmite ta pristni

ONEIDA

POSREBREN PLADENJ

Redna cena \$7.50

ZA
SAMO

\$2.95

DAVEK VKLJUČNO

Ta pristni Oneida posrebrni pladenj — vreden \$7.50 — bo Vaš za samo \$2.95, ko se pridružite našemu 1970 Božičnemu klubu.

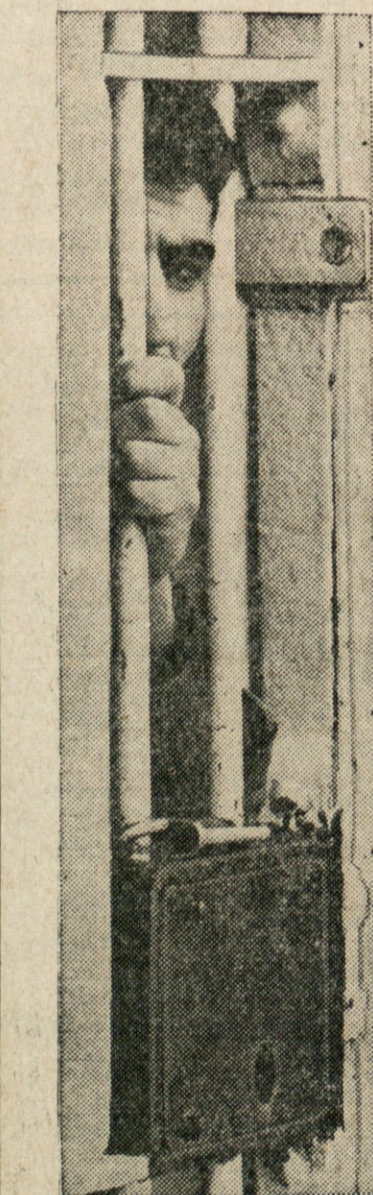
Je odličan za postrežbo prazničnih gostov, pa uporaben prav tako skozi vse leto.

Odpriete torej vlogo za Božični klub zdaj. Sprejmite Vaš posrebrni pladenj za samo \$2.95 in imejte obilo gotovine za naslednje leto.

Society

NATIONAL BANK
OF CLEVELAND

CLAN FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

ZA MREZO — Arabski terorist gleda skozi železne droge svoje ječe v Izraelu. Slika je bila na nedavni fotografizaciji v New Yorku.